



Oslo Elveforum arbeider for at byens vassdrag skal være friske og rene, åpne og tilgjengelige for befolkningen.

Oslo Elveforum

Orgnr. 983 350 313

E-post: post@osloelveforum.no

Postadresse: Postboks 9055, Grønland, 0133 Oslo

www.osloelveforum.no

INNHold

Innhold	3
Innledning.....	4
Oslo Elveforums arbeid.....	5
Styret	6
Virksomheten i 2019	7
SAFOVA.....	9
Miljøhovedstadsåret	11
Turguiden	12
Uttalelser og høringer.....	14
Gjenåpning av elver og bekker.....	15
Blå liste.....	18
Byggefritt belte langs vassdrag	18
Blågrønn hovedstad med barn og unge	19
Årsmeldinger fra elvegruppene	20
Akerselva.....	20
Alna	21
Ellingsrudelva.....	21
Frognervassdraget	22
Gjersjøelva natur- og kulturpark	24
Hoffselven	25
Hovinbekken	26
Ljanselva	28
Lysakerelva	29
Mærradalsbekken	30
Østensjøvannet og Østensjøområdet miljøpark.....	31
Vedtekter for Oslo Elveforum.....	34

INNLEDNING

Den rødgrønne byrådserklæringen som ble lagt fram etter valget i 2019, er godt nytt for Oslos elver og bekker. Løftet om å «Ikke tillate nye bygg i de byggefrie beltene på 20 meter langs hovedvassdrag og 12 meter langs sidevassdrag» er et stort framskritt sammenliknet med de vage bestemmelsene som vi i dag har i kommuneplanens juridiske del. Men som med alle andre politiske erklæringer og målsettinger er det hverdagens praksis som avgjør. Foreløpig er vi positivt avventende. I løpet av 2020 vil vi få se om byrådet har politiske mot til å si nei til byggeprosjekter innenfor 20- og 12-metersgrensene.

Vi er også fornøyd med at byrådet vil «Utvide og styrke vernet av Østensjøområdet miljøpark, styrke vernet av Akerselva miljøpark, utrede opprettelse av Ljanselva miljøpark og lage en handlingsplan for realisering av Alnaelva miljøpark». Dette er konkrete og ambisiøse løfter. Allerede i 2020 skal Oslo kommune revidere forvaltningsplanen for Østensjøområdet miljøpark og utarbeide et nytt forslag til forvaltningsplan for perioden 2020–2030. Gledelig er det også at regjeringa har tatt et initiativ til et samarbeid med Oslo om å rydde opp langs Alnaelva. Prosjektet er ennå helt i startfasen. I år skal man kartlegge elvas tilstand, utfordringer og behov. Oslo Elveforum bidrar i en referansegruppe.

Vi er ikke like fornøyde med byrådserklæringens løfter om gjenåpning av elver og bekker. I byrådserklæringen sies det slik: «Gjenåpne flere elve- og bekkeløp, og etablere flere turtraseer og naturstier langs elver og turområder i byen». Dette er lite konkret. Her hadde vi håpet på at de rødgrønne partiene hadde fulgt opp forslag fra Oslo Elveforum om å satse på flere konkrete gjenåpningsprosjekter i bystyreperioden.

Det Oslo mangler, er en ambisiøs og konkret plan for gjenåpning av elver og bekker. Planen må inkludere sammenhengende turstier og god skilting langs samtlige vassdrag.

Samtidig som vi er utålmodige, gleder vi oss over at Hovinbekken skal gjenåpnes gjennom Jordal idrettspark og Klosterenga i 2020. På denne måten vil vi få et tilnærmet sammenhengende blågrønt parkdrag fra sentrum av Oslo og opp mot Økern. Vannspeilet på Ensjø torg er også et pluss for miljøet langs Hovinbekken.

Miljøhovedstadsåret 2019 ble en suksess fordi Oslo klarte å engasjere frivillige organisasjoner og lag til å sette sitt preg med aktiviteter i det offisielle programmet eller på andre måter. Oslo Elveforum deltok med guidede turer langs våre elver og bekker. Det har inspirert oss til enda større blågrønn innsats i tida framover.

Forkortelser:

BYM	Bymiljøetaten
BYU	Byrådsavdeling for byutvikling
EBY	Eiendoms- og byfornyelsesetaten
KU	Konsekvensutredning
MOS	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel
OOF	Oslo og Omland Friluftsråd
PBE	Plan- og bygningsetaten
SAFOVA	Samarbeidsforum for vassdrag
VAV	Vann- og avløpsetaten
VPOR	Veiledende plan for offentlige rom

OSLO ELVEFORUMS ARBEID

Formål og visjon

Oslo Elveforum er et kompetanse- og kontaktforum for frivillige arbeidsgrupper for Oslos elver og bekker. Vår oppgave er å bidra til vern, rehabilitering og gjenåpning av byens vassdrag i byggesonen. Vi arbeider for at byens vassdrag skal være friske og rene, åpne og tilgjengelige for befolkningen. Oslo Elveforums visjon er levende vassdrag fra Marka til Fjorden.

Målsetting

Oslo Elveforum ser det som sin første hovedoppgave å støtte arbeidet til Oslo kommune, nabokommunene Bærum, Lørenskog og Oppegård, og andre offentlige og private institusjoner med å gjenskape byens blågrønne årenett fra Marka til Fjorden.

Den andre hovedoppgaven retter seg direkte mot byens befolkning, særlig barn og unge, ved å informere om betydningen av Oslos blågrønne verdier for trivsel og glede i nærmiljøet. Derigjennom vil vi inspirere barn og voksne til å engasjere seg i et «lokalt eierskap» gjennom en ordning med elveadopsjon for skoler, boligsameier, bedrifter og andre.

Organisasjon

Oslo Elveforum ble stiftet i 2000 og utgjør et arbeidsfellesskap for elvegruppene for å verne om, gjenskape og videreutvikle Oslos blågrønne struktur. Oslo Elveforums styre er det koordinerende organ for arbeidsfellesskapet og representerer det utad mot byens kommunale etater, politiske organer m.m.

Medlemsorganisasjoner. For noen av vassdragene ivaretas arbeidet av foreninger med personlig medlemskap: Lysakervassdragets Venner, Frognevassdragets Venner, Hoffselvens Venner, Miljøforeningen Akerselvas Venner, Alnaelvas Venner og Østensjøvannets Venner.

Arbeidsgrupper. Mærradalsbekken, Hovinbekken, Ljanselva og grensevasdragene Gjersjøelva mot Oppedgård og Ellingsrudelva mot Lørenskog har arbeidsgrupper med aktive vassdragsvenner og elvevoktere.

Uansett organisering driver elvevennene sitt arbeid i kontakt med velforeninger, historielag, natur- og miljøforeninger og annet lokalt publikum.

Elvegruppene egne årsmeldinger følger lengre bak i dette heftet.

Elveforumkonseptet videreføres

Samarbeidsmodellen mellom frivillige organisasjoner og lokale vassdragsmyndigheter har vist seg levedyktig. Elveforumkonseptet som er utviklet og etablert i Oslo, blir nå brukt i andre kommuner. I 2016 så tre nye elvefora dagens lys: Asker Elveforum ble stiftet i januar 2016, i september fulgte Lørenskog Elveforum og i november ble Bergen Elveforum stiftet. Bærum Elveforum ble reetablert i 2014. Vi har kontakt med og samarbeider med alle.

I 2019 tok Oslo Elveforum initiativ til en landskonferanse med deltakelse fra Asker, Bergen, Bærum, Lørenskog og Oslo.

Folk fra Oslo Elveforum sitter i styrene i både Bærum Elveforum og Lørenskog Elveforum. For Lørenskog Elveforum er samarbeid med Oslo Elveforum om Ellingsrudelva svært viktig.

Interkommunalt samarbeid

Kravet om en helhetlig behandling av hvert vassdrag, jf. bl.a. EUs vanndirektiv, gjør det nødvendig med utstrakt interkommunalt samarbeid. Vannplanarbeidet for Lysakervassdraget som nå samler kommunene Bærum og Oslo, krevde ny gjennomtenking av reguleringsbehov.

Etter femten års planarbeid ble KDP for Lysakervassdraget godkjent av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i september 2018. Oslo bystyret la i sitt vedtak til en merknad om å bestrebe et forvaltningssamarbeid med Bærum og med interesseorganisasjoner. Etter to møter og to befaringer med frivillige organisasjoner ble Oslos handlingsplan oppdatert med prioritering av flere tiltak. Alle ble funnet for vanskelige til å bli inkludert i BYMs 2020-budsjett.

Det har så langt ikke blitt noen trekantkontakt mellom Bærum og Oslo kommuner og de frivillige.

Under reguleringsprosessen frem til KDP-vedtakene ble det fra Fylkesmannens side nevnt mulighet for en forvaltning på et høyere nivå enn det kommunale, men først etter de kommunale reguleringene var kommet på plass. Nå er denne reguleringen på plass, og en henvendelse til Fylkesmannen forberedes.

STYRET

Styrets medlemmer

Per Østvold, leder – Akerselva

Sidsel Andersen, nestleder – Hovinbekken

Ellen Jacobsen, kasserer – Mærradalsbekken

Vidar Berget – Alna

Trine Johnsen – Ljanselva

John Tibballs – Lysakerelva
Bo Wingård – Lysakerelva og Bærum Elveforum
Amund Kveim - Østensjøvannet

Varamedlemmer

1. Øyvind Fjeld – Frognerelven
2. Frithjof Funder – Ellingsrudelva
3. Gerd Harriet Lindeberg - Hoffselven
4. Harald Lundstedt – Gjersjøelva

Styrets sekretær:

Anna Birkeland Olerud ble tilsatt av styret som ny sekretær fra 1. oktober 2018.

Rådgivergruppe med møterett:

Karsten Sølve Nilsen, Are Eriksen, Ida Fossum Tønnessen, Unni Eriksen, Leif Bertnes, Ulf Fredriksen, Leif-Dan Birkemoe.

Kontakter for fiskeinteressene:

Hjalmar Eide og Knut Vadholm

Kontakt for vellene:

Eivind Bødtker

Revisor:

BDO AS, Vika Atrium, Munkedamsveien 45, PB 1704 Vika, 0121 Oslo

Valgkomité:

Leif Bertnes, Bo Wingård og Sidsel Andersen.

VIRKSOMHETEN I 2019

Årsmøtet

Årsmøte ble avholdt 13. mars 2019 i Havesalen i Bymuseet (Frogner hovedgård) med 31 deltakere.

Før årsmøtet var det en guidet vandring langs nedre del av Frognerelva. Øyvind Fjeld orienterte om planer for gjenåpning av Frognerelvas nedre løp. Årsmøtet behandlet beretning, regnskap, budsjett og foretok valg.

Styret

Styret har i 2019 avholdt fem styremøter, et høstmøte og et nasjonalt elveforumsmøte.

Høstmøtet

Oslo Elveforums høstmøte er en årlig samling med faglig innhold for alle medlemmer i elve- og bekkegruppene. Årets høstmøte ble avholdt 30. oktober 2019, og Lysakervassdragets Venner var vertskap.

Samlingen startet med en omvisning langs nedre del av Lysakerelva. John Tibballs var omviser. Deretter tok gruppen plass inne i lokalene i Mustads vei 1. Det ble servert kaffe, brus, snitter og wienerbrød. En hilsningstale ble holdt av Carl Oscar Pedersen, leder av bydelsutvalget i Vestre Aker. Therese Fosholt Moe fra NIVA innledet svært interessant om «Kantsoner langs urbane vassdrag – betydning av kantvegetasjon for livet i vann». Per Østvold, leder i Oslo Elveforum, orienterte kort om «Ny veileder om vegetasjon langs vassdrag». John Tibballs avsluttet arrangementet med en spennende innledning om «Landmåling av kulturminner langs Lysakerelva». Vel 30 personer deltok.

Nasjonalt elvefora

For første gang ble det i 2019 arrangert et nasjonalt elvefora. Målet var å bli kjent og å utveksle erfaringer organisasjonene imellom. Oslo Elveforum var vertskap. Konferansen ble avholdt søndag 10. november, med heldagsprogram i DogAs lokaler ved Akerselva, Hausmanns gate 16. Totalt 28 personer deltok.

Deltakerne kom fra Bærum Elveforum, Lørenskog Elveforum, Asker Elveforum og Bergen Elveforum, samt Hoffselven, Akerselva, Ellingsrudelva, Frognerelven, Lysakerelva, Østensjøvannet, Alnaelva, Ljanselva, Hovinbekken og Mærradalsbekken i Oslo Elveforum.

Nittedal Elveforum, som er under etablering, Klosterengas Venner, og en elveside fra Trondheim på Facebook, var også invitert, men møtte ikke. Deltakere dekket selv reise- og oppholdsutgifter. Oslo Elveforum dekket lokalleie, kaffe, kaker og vegansk lunsj.

Konferansen ble åpnet med velkomst av Per Østvold, leder i Oslo Elveforum. Deretter hadde hver av de fem elveforaene 20 minutter til presentasjon av foreningen, arbeidsmåter og problemstillinger. Dette tok største del av dagen. Bærum Elveforum holdt i tillegg et innlegg om norelv.no, og en film om Oslo Elveforums skoleadopsjoner ble vist. Programmet ble avsluttet med en debatt med tema «Hva kan vi samarbeide om?». Referat og PowerPoint-presentasjoner fra konferansen ble i etterkant sendt ut til alle deltakere, og et arbeid om felles uttalelse og videre samarbeid mellom elveforaene ble påbegynt.

For deltakere som var i Oslo lørdag 9. november, ble det holdt en guidet vandretur langs Hovinbekken fra Hasle T-banestasjon til Ensjø T-banestasjon. Sidsel Andersen, nestleder i Oslo Elveforum, var guide.

SaFoVa

Oslo Elveforum har deltatt på møter i SaFoVa. Se eget avsnitt nedenfor.

Elvegruppenes arbeid

Det meste av aktivitetene i Oslo Elveforum skjer i tilsluttede elve- og bekkegrupper. Det vises til deres egne beretninger.

Nettside og sosiale medier

Alle elve- og bekkegrupper er representert på Facebook. Oslo Elveforum har egen nettside, egen side på Facebook og egen Twitter-profil.

Informasjonstavler

Oslo Elveforums skiltprosjekt fortsatte i 2019 under ledelse av Leif Bertnes, Sverre Samuelsen og Trond Gunnar Rasmussen.

Prosjektet startet i 2015 da Oslo Elveforum fikk tilbud fra Bymiljøetaten/GjensidigeStiftelsen om 100 % finansiering av informasjonstavler ved Oslos elver. I første omgang ble det gitt økonomisk tilsagn til å sette opp fem tavler (3 ved Alna, én i Hovinbekken og én i Hoffselven).

Ny mulighet for finansiering kom i 2017 og 2018. Arbeidet fortsatte i 2019. I alt er 18 informasjonstavler finansiert:

Alna	5
Hoffselven	2
Hovinbekken	2
Ljanselva	2
Mærradalsbekken	1
Ellingsrudelva	1
Frognerelven	2
Akerselva	3

De tre tavlene ved Akerselva ble satt opp i 2019.

Friluftslivets uke

Under Friluftslivets uke i 2019 arrangerte medlemsgruppene i alt fem aktiviteter:

- Aktivitetsdag ved Østensjøvannet for store og små, 01.09.2019
- Vandring langs Alna fra Grorud til Kværner, 03.09.2019
- Vandring langs Hoffselven: «Er det makrell i Makrellbekken?», 04.09.2019
- Østensjødagen ved Bakkehavn, 08.09.2019
- Fugletur ved Østensjøvannet i samarbeid med NOF-O/A, 08.09.2019
- Aktivitetsdag på Isdammen, en av kildevannene til Hovinbekken, 01.09.2019

Oslo Elveforums økonomi

Oslo Elveforum hadde i 2019 inntekter på 339 000. Dette inkluderer prosjektmidler. Av inntektene utgjorde den årlige bevilgningen fra Oslo kommune 190 000 kroner.

Oslo Elveforum hadde i 2019 et underskudd på 50 000 kroner. Foreningen hadde ved utløpet av 2018 en egenkapital på 583 000.

SAFOVA

SAFOVA – Samarbeidsforum for vassdrag - ble opprettet i 2001 etter initiativ fra daværende byråd for miljø og samferdsel, Hilde Barstad. I OEs årsmelding for 2001 ble opprettelsen av SAFOVA kommentert slik:

«Mangt har vært til glede i året som gikk, ikke minst å oppleve at Samarbeidsforum for vassdrag i Oslo ble startet på initiativ fra byråd for miljø og samferdsel Hilde Barstad. Det skal være en tverrfaglig møteplass for informasjon og diskusjon om forvaltningen av elver, bekker, vann og dammer i byggesonen i Oslo. Her møter Oslo Elveforum representanter for kommunale etater og statlige forvaltningsorganer – under ledelse av byrådsavdelingen for miljø og samferdsel.»

Mandatet for SAFOVA ble vedtatt i 2002 og deretter revidert i 2019:

«Mandat for SaFoVa

Forumet skal være en møteplass mellom etater i Oslo kommune og interessesammenslutninger for informasjonsutveksling om den blågrønne strukturen og åpning av elver og bekker i Oslos byggesone. Forumet skal synliggjøre den blågrønne strukturens betydning for trivsel, biologisk mangfold, forebyggende klimatiltak og overvannshåndtering. Forumet skal bidra til utvikling av arbeidet med gjenåpning av elver og bekker i Oslo kommune.

Mål

Forumets mål er forankret i styringsdokumentet «Prinsipper for gjenåpning av bekker og elver i Oslo». Vi vil videreutvikle og styrke Oslos blågrønne struktur for å oppnå:

- god tilpasning til et endret klima
- bedre vannmiljø og styrket byøkologi
- økt mulighet for friluftsliv og bedre folkehelse

Forankring

Forumet i sin nåværende form ble nedsatt i 2001 av byråden for samferdsel og miljø i brev av 9. mai 2011

Oslo kommune etterstreber en åpen, sannferdig og relevant informasjon om sine prosjekter og ønsker en god dialog med berørte grupper. Mål i (prioritert rekkefølge)

- Ivareta informasjonsplikten som følger av bygge- og anleggsvirksomhet.
- Bygge omdømme og skape interesse for Oslo kommune.
- Sikre medvirkning fra berørte parter.

Sammensetning

Kommunen

Fra kommunen deltar representanter for MOS, VAV, PBE, EBY og BYM. Etatene møter med 1 representant hver med unntak av etaten som har sekretariatsfunksjon som kan stille med 2 representanter.

Interessesammenslutninger:

Oslo Elveforum og Oslo og Omland Friluftsråd

Organisasjonene møter samlet med inntil 4 representanter.

SaFoVa møtet behandler forespørsler om deltakelse fra evt. andre interessesammenslutninger.

Rammer og oppgave

Forumet møtes fast 2 ganger i året, og for øvrig ved behov.

Møtene gjennomføres ordinært innenfor en tidsramme på to timer.

Forumet skal være en arena for gjensidig utveksling av informasjon om åpning av bekker og elver og den blågrønne strukturen i Oslo kommune. Forumet skal bidra til utvikling av arbeidet med gjenåpning av elver og bekker og til å videreutvikle styringsdokumentet «Prinsipper for gjenåpning av bekker og elver i Oslo».

SaFoVa gjennomgår sitt arbeide og mandatet hvert 4. år og reviderer mandatet dersom det er behov for det.

Arbeidsform

Saksliste til møtene settes opp av sekretær for SaFoVa etter innspill fra medlemmene. Innkalling med saksliste sendes til deltakere senest 2 uker før møtet.

Etatene er sekretariat for SAFOVA for ett år av gangen.

Saksliste og referater skal være offentlig tilgjengelig.

Forumet behandler ikke saker og fattet ikke vedtak.»

Det ble gjennomført to møter i SAFOVA i 2019.

MILJØHOVEDSTADSÅRET

Miljøhovedstadsåret 2019 ble en suksess fordi Oslo klarte å engasjere frivillige organisasjoner og lag til å sette sitt preg med aktiviteter i det offisielle programmet eller på andre måter. Det har inspirert oss til enda større blågrønn innsats i tida framover.

Oslo Elveforum deltok med 12 elvevandring under miljøhovedstadsåret 2019:

- Frognerelven: 5/5 og 17/10
- Ljanselva: 7/5, 15/5 og 25/8
- Østensjøvannet: 28/4 og 25/8
- Akerselva: 9/5
- Hoffselven: 1/5, 21/5 og 4/9
- Lysakerelven 28/4.
- Hovinbekken 27/3, 24/5, 17/9, 20/9.

Trine Johnsen fra Miljøprosjekt Ljanselva var en av Oslos miljøambassadører under miljøhovedstadsåret og bidro både i videofilm under åpningen i Oslo rådhus og ved å ta initiativer. Blant annet fikk hun engasjert rektor og lærere på Kastellet skole slik at elever ble med Rusken på prosjekt strandrydding i Hvervenbukta sammen med byrådsleder og en indisk gjest den 10. april.

Forskningsinstituttet NIVA, eiendomsselskapet Avantor, Bymiljøetaten og Oslo Elveforum samarbeidet om Akerselva-Akademiet. Gjennom en serie på fire forelesninger og to elvevandring ble allmennheten invitert til arrangementer og fikk ta del av den seneste

kunnskapen og stille spørsmål omkring denne. Ida Fossum Tønnessen og Per Østvold var blant innlederne.

Sidsel Andersen, Trine Johnsen, Anna Birkeland Olerud og Per Østvold har deltatt på nettverksmøter i Miljøhovedstadsåret.

Den 25. april arrangerte Miljøprosjekt Ljanselva *Elverusken* langs Ljanselva med elever fra Stenbråten skole. Arrangementet skjedde i samarbeid med Rusken.

Den 26. oktober bidro John Tibballs og Unni Eriksen på seminaret *Sustaining city's* om gjenåpning av elver (eksempel Gaustadbekken).

Oslo Elveforum hadde stand i "Spikersuppa" 11. mai under Rusken-festen, og delte ut turguider på Miljøhovedstadsarrangementet i Prindsen Hage den 19. juni.

Nevnes må også arrangementet *Elvelangs Frognerelven* den 17. oktober med ca. 2 000 vandrere der skoleelever fra Uranienborg, Skøyen og Majorstuen var engasjert med tablåer og kunstneriske uttrykk. Oslo Elveforum/Frognerelvens Venner sto som arrangør i samarbeid med Frogner bydel og skolene.

Trine Johnsen holdt innlegg på en friluftlivskonferanse i Miljødirektoratet i Trondheim den 6. november om Oslo Elveforums arbeid, med Ljanselva som eksempel.

TURGUIDEN



I 2019 fikk Oslo Elveforum laget en turguide til Oslos elver og bekker og til Østensjøvannet. Med støtte fra Sparebankstiftelsen ble turguiden trykt i et hendig hefte i 16 000 eksemplarer, hvorav 4 000 var på engelsk. Det har vært stor interesse for turguiden. Visit Oslo har distribuert nesten hele det engelskspråklige opplaget.

UTTALELSER OG HØRINGER

En prioritert oppgave for Oslo Elveforum er å uttale seg om alle plansaker som kan berøre elver og bekker – både åpne og lukkede. Foreningen har – alene eller i samarbeid med en av elvegruppene – uttalt seg om nærmere 40 større og mindre plansaker og byggesaker i 2019. I tillegg har elvegrupper uttalt seg om enkelte andre plansaker og byggesaker. Dette er et svært ressurskrevende og viktig arbeid.

- 07.01 Stasjonsallmenningen Sør – Påklaging av vedtak om rammetillatelse
- 09.01.2019 og 21.01.2019 Utgående Østfoldbane – E-poster til PBE om Alna og kulverten i Klypen
- 21.01 Brenneriveien 11 – Brev til Byrådsavdeling for byutvikling
- 29.01 Broer på Hauketo – Brev til gruppelederne i bystyret
- 12.02 Gullhaug Torg 2 A – Brev til Byrådsavdeling for byutvikling
- 13.02 Bispekilen allmenning – Brev til Norconsult om Bispekilen øst
- 04.03 Majorstuen knutepunkt og sporområde – Merknadsbrev ved offentlig ettersyn
- 08.03 Ny vannforsyning Oslo (Huseby) – To merknadsbrev ved offentlig ettersyn
- 11.03 Maridalsveien 3 – Merknadsbrev ved offentlig ettersyn
- 07.04 Gullhaug Torg 2 A – E-post til politikere på Rådhuset
- 03.05 Ny vannforsyning Oslo (resipient for vann) – Merknadsbrev til Mattilsynet
- 10.05 Gang- og sykkelvei Årvoll–Sinsen – Oppstartsinnspill
- 20.05 Sandakerveien 138–140 og Gullhaug Torg 3 – Oppstartsinnspill
- 05.06 Maridalsveien 319–321 – Oppstartsinnspill
- 11.06 Skedsmogata 25 (Ensjø) – Merknadsbrev ved offentlig ettersyn
- 20.06 Dælenenggata 39 – Oppstartsinnspill
- 24.06 Tiltak i sjø på felt B6b i Bispevika – Merknadsbrev til Fylkesmannen
- 03.07 Vannregion Glomma – Innspill til Oslo kommunes høringsuttalelse
- 04.07 Frysjaveien 31 (Frysja skole) – Merknader ved varsel om utvidet planområde
- 09.08 Ny vannforsyning Oslo (Mølleparken) – Merknadsbrev ved begrenset høring
- 20.08 Nedre Prinsdals vei 1 (Hauketo jernbanestasjon) – Oppstartsinnspill
- 23.08 Biskop Gunnerus' gate 14 B – Merknadsbrev ved offentlig ettersyn
- 29.08 Mudring og tildekking i Bispekilen øst – Merknadsbrev til Fylkesmannen
- 12.09 Behovsplan for idrett og friluftsliv 2021–2030 – Innspillsbrev
- 16.09 Christian Krohgs gate 2 – Merknadsbrev ved offentlig ettersyn
- 23.09 Nydalsveien 32 B (Redskapsfabrikken) – Merknadsbrev ved offentlig ettersyn
- 29.09 Utslippstillatelse Fornebubanen – Merknadsbrev til Fylkesmannen
- 23.10 Tiltaksliste for offentlige rom i Nydalen (TOR Nydalen) – Merknadsbrev ved offentlig ettersyn
- 23.10 Sandakerveien 113–119 – Merknadsbrev ved begrenset høring
- 24.10 Olafiagangen – Merknadsbrev til forenklet konseptvalgutredning
- 07.11 Ny vannforsyning Oslo (Huseby) – Merknadsbrev om naturmangfold
- 18.11 Selma Ellefsens vei 15 mfl. (Økern S) – Oppstartsinnspill
- 21.11 Sandakerveien 24 D (Den tysk-norske skolen) – Brev til byutviklingsbyråden
- 24.11 Nedre Prinsdals vei 1 (Hauketo jernbanestasjon) – Innspill om flytting av Prinsdalsbekken

- 27.11 Økernveien 119–121 og Eikenga 31–33 – Oppstartsinnspill
- 19.12 Sandakerveien 24 D (Den tysk-norske skolen) – Merknadsbrev til byggesak
- 30.12 Brygge og båtplasser oppstrøms Vaterlands bru – Forhåndsuttalelse

GJENÅPNING AV ELVER OG BEKKER

Det kommunale styringsdokumentet «Prinsipper for gjenåpning av elver og bekker i Oslo» som ble lagt fram i september 2015, er et svært godt instrument i arbeidet for å realisere den politiske målsettingen om å gjenåpne flest mulig av Oslos lukkede bekke- og elvestrekninger. Styringsdokumentet skulle opprinnelig revideres årlig. Men dette har ikke skjedd, og er åpenbart for ambisiøst. VAVs forslag om at dokumentet skal revideres hvert fjerde år i forbindelse med arbeidet med nye kommuneplaner, er realistisk og gjennomførbart.

I 2017 fremmet Oslo Elveforum en rekke forslag til forbedringer av dokumentet. Vi foreslo at:

- gjenåpning av de nedre delene av hovedløp og sideløp skal gi ekstra poenguttelling ved prioritering av gjenåpningsprosjekter
- det tydeliggjøres hvordan gjenåpningsprosjektene er valgt ut blant det store antallet mulige prosjekter
- nedre del av Alna og Hovinbekken legges inn på lista over prioriterte vassdrag for gjenåpning
- det legges ekstra trykk på å sikre gjenåpning når en gjenåpningsmulighet kan gå tapt dersom et prosjekt skyves ut i tid
- det lages ei venteliste med gjenåpningsprosjekter som scorer høyt på kriteriene for gjenåpning
- åpning av Torshovbekken/Disenbekken settes på agendaen
- også små og kostnadseffektive gjenåpningsprosjekter gjennomføres
- styringsdokumentet drøfter eksplisitt hvordan en skal unngå at store og viktige gjenåpningsprosjekter skyves ut i tid av økonomiske årsaker.

Flere av elvegruppene sendte inn separate kommentarbrev til styringsdokumentet.

Østensjøvannets Venner bemerker at det er overraskende og uheldig at Østensjøvassdraget i det alt vesentlige bare behandles som et mindre sidebekkssystem til Alna når det gjelder prioritering, og viste til at Østensjøvannet er et naturreservat, sliter med vannkvalitet og har et betydelig åpningspotensial i tilførselsbekkene.

Gjenåpning av Hovinbekken over Økern

Det har vært mange forslag det siste tiåret for Økern senterområde. Tidligere forslag har ikke vært tydelige på om og hvordan Hovinbekken skal inngå i det nye senterområdet. Det har imidlertid blitt en sterkere bevissthet om vannets og vassdragenes / bekkens betydning også i nye, tette og urbane bymiljøer. I tillegg har klimaendringer satt vannet i byen på dagsorden. Etatene har i de siste plansakene for Økern konkludert med at Hovinbekken skal åpnes og bidra til et sterkt og tydelig blågrønt grep. Økern ligger midt i Hovinbyen, Oslos største byutviklingsområde. Dette er svært gledelige signaler som vil bli fulgt med stor interesse fra

Oslo Elveforum, men også nasjonalt og internasjonalt.

Gjenåpning av Alna fra Kværnerbyen til vannspeilet

Oslo Elveforum påpekte i 2017 at gjenåpning av Alna fra Kværnerbyen til vannspeilet i Middelalderparken ikke står på lista over gjenåpningsprosjekter i styringsdokumentet «Prinsipper for gjenåpning av elver og bekker i Oslo» fra 2015. I 2013 vedtok bystyret KDP Alna miljøpark, hvor det forutsettes at hele elva og viktige sidevassdrag skal gjenåpnes og miljøoppgraderes innen 2020.

Allerede i januar 2015 presenterte Oslo Elveforum vårt forslag til gjenåpningstrasé for Alna fra Kværnerbyen til Middelaldervannspeilet for VAV. Den nedre delen av elvetraséen ble også presentert i artikkelen «Byen mellom elvene» i Middelalder-Oslo nr. 1/2015.

På landskapsplanen for Middelalderparken som PBE godkjente i september 2016, er Alna vist gjenåpnet på strekningen fra Geitabru til vannspeilet, med tilnærmet samme trasé som foreslått av Oslo Elveforum.

I det pågående planarbeidet for Enebakkveien 69 ønsker utbygger å legge alternativet med full åpning av Kværnerfossen til grunn for detaljreguleringssaken.

Gjenåpning av Hovinbekken fram til strandlinjen år 1300

Byen under Eikaberg var en by omgitt av vann, avgrenset av Bjørvika mot vest, Alna mot sørøst og Hovinbekken mot nord. Etter Oslo Elveforums vurdering er det svært viktig at ikke bare Alna, men også Hovinbekken gjenåpnes ut til strandlinjen i år 1300 for å gjenskape Oslo middelalderby på en best mulig måte. For Hovinbekkens del vil det si ut til Schweigaards gate 33 B.

I artikkelen «Byen mellom elvene» i Middelalder-Oslo nr. 1/2015 redegjøres det for hvordan Hovinbekken kan gjenåpnes i sin historiske trasé fra Klosterenga til strandlinjen år 1300. Oslo Elveforum har i møte med MOS bedt om at en slik gjenåpning sikres gjennom utbyggingsavtaler for eiendommene langs Schweigaards gate eller ved utviklingen av Oslo S-området.

I brev av 5. juni 2017 kom Oslo Elveforum med innspill til oppstart av detaljregulering og forslag til planprogram for Schweigaards gate 35–51 mfl. Sentrale punkter i brevet er bl.a. at:

- Hovinbekken bør gjenåpnes i sin historiske trasé fram til strandlinjen år 1300 hvor det etableres et middelaldervannspeil
- Det bør etableres gang- og sykkelforbindelse fra Klosterenga til Akerselva via planområdet
- En bør prioritere et bredt landskapsrom og et stort vannspeil fremfor høy tomteutnyttelse
- Planprogrammet bør konsekvensutrede løsninger med vannspeil og redusert bruksareal.

Innspillet ble fulgt opp i et brev til PBE i september 2017 og i et brev til BYU ved årsskiftet 2017/2018. Planprogrammet for konsekvensutredningen er fortsatt ikke fastsatt.

Gjenåpning av Hovinbekken over Jordal og Klosterenga

Hovinbekken skal i 2020 gjenåpnes gjennom Jordal idrettspark og Klosterenga. På denne måten vil det bli et tilnærmet sammenhengende blågrønt parkdrag fra sentrum av Oslo og opp mot Økern. Vannspeilet på Ensjø torg er også et pluss for miljøet langs Hovinbekken.

Gjenåpning av Torshovbekken

Den av *sidebekkene* til byens ti hovedløp som det – sett i sammenheng med kommunens gjenåpningsprogram – er aller viktigst å gjenåpne, er Torshovbekken og dens øvre del Disenbekken. På den fire kilometer lange strekningen fra Tonsen kirke til bekken renner ut i Akerselva ved Nybrua burde det være enkelt å gjenåpne 80–90 % av bekkestrekningen. Det aller meste av bekken kan gjenåpnes gjennom friområder og store parkområder som Muselunden, Torshovdalen og Sofienbergparken.

De manglende bitene i turveisystemet langs dagens lukkede bekk er lett å få på plass, slik at turveien blir sammenhengende fra friområdet nordvest for Tonsen kirke til Sofienberggata på sørsiden av Sofienbergparken. Gjenåpning av Torshovbekken må settes på den politiske dagsorden.

Gjenåpning av Akerselva fra Vaterlandsparken til sporområdet

Oslo Elveforum har ved flere anledninger tatt til orde for gjenåpning av Akerselva i forbindelse med ombyggingen av Oslo S-området og store prosjekter som ny bussterminal og KLPs planlagte høyhus i Biskop Gunnerus' gate 14 B.

Allerede i april 2014 kom Oslo Elveforum og Miljøforeningen Akerselvas Venner med innspill til oppstart av planarbeid og merknader til forslag til planprogram for Biskop Gunnerus' gate 14B, ny bussterminal og ny jernbanestasjon. Foreningene påpekte at hvis ny bussterminal legges på lokk over sporområdet, må det forutsettes at atkomst til bussterminalen ikke skjer fra Nylandsbrua, ettersom dette gjør det umulig å rive Nylandsbrua på strekningen fra Schweigaards gate til Dronning Eufemias gate. Dette vil i sin tur blokkere mulighetene for å gjenåpne Akerselvas tvillingkulvert både nord for og sør for jernbanens sporområde.

Oslo Elveforum har gjentatt dette kravet ved flere anledninger, blant annet i et debattinnlegg i Aftenposten ved årsskiftet 2017/2018. Nøkkelen til en god byutvikling på Grønland, med en fullverdig gjenåpning av Akerselva fra Vaterlandsparken til Schweigaards gate, er at hele eller deler av Galleri Oslo rives og at Nylandsbrua rives også på strekningen fra Schweigaards gate til Hausmanns gate.

Frognerelvens utløp i fjorden

Oslo Elveforum og Frognervassdragets Venner ser på Områderegulering Skøyen som en historisk mulighet til å ta viktige grep med hensyn til bydelens blågrønne struktur. En gjenåpning av Frognerelva gjør det mulig å etablere en turforbindelse mellom Frognerparken og Frognerkilen. For befolkningen og for turister og andre besøkende gir dette en mulighet for å kombinere kultur- og naturopplevelser.

Et blågrønt bånd vest i Oslo

Forslaget til områderegulering for Skøyen kommer omtrent samtidig med planforslag for Majorstuen knutepunkt. Nærmere halvparten av sporområdet ved T-banestasjonen er tenkt

benyttet til park, med en gjenåpnet Frognerelva. Det er også presentert forslag om tunnel mellom Majorstuen og Blindern T-banestasjon. Dette muliggjør en gjenåpning av elva også i Frøenområdet. Med gjenåpninger på Skøyen, Majorstua og Frøen vil Frognerelva kunne bli en felles referanse, en attraksjon og et viktig bindeledd mellom bydelene vest i Oslo. Vår visjon er en sammenhengende tursti langs et åpent vassdrag - fra Frognerkilen til Sognsvann.

Andre gjenåpningsprosjekter

Oslo Elveforum har i merknader til Oslo kommunes gjenåpningsprogram påpekt at flere gjenåpningsprosjekter bør realiseres. Dette gjelder blant annet Mærradalsbekkens utløp i fjorden (under E18)

BLÅ LISTE

Det som kalles Blå liste, er et kart som viser Oslos historiske elver og bekker. Listen ble laget på initiativ fra OE i 2004. OE – med alle sine lokale, frivillige «elvevoktere» – besitter en lokal bekke- og elvekompetanse som er til nytte for kommunen.

Arbeidet med å forbedre og revidere Blå liste-kartet ble startet i 2016. Oslo Elveforums ambisjon har vært at vi i samarbeid med VAV i første omgang skulle få lagt inn korrekte traseer for alle vassdragene innenfor bygrensen etter byutvidelsen i 1859, basert på Næsers kart fra 1860 og tidligere kart. Men så langt er kun traséene for Alna, Hovinbekken, Torshovbekken og Akersbekken oppdatert.

BYGGEFRITT BELTE LANGS VASSDRAG

Også i 2019 har det vært strid om fortolkningen og praktiseringen av retningslinjen i § 13.3 i Kommuneplan 2015: Innenfor en sone på minimum 20 meter fra vannkant for hovedløp og minimum 12 meter fra vannkant for sideløp bør det ikke oppføres ny bebyggelse, nye anlegg eller gjøres vesentlige terrenginngrep.

Den rødgrønne byrådserklæringen som ble lagt fram etter valget i 2019, gir håp om et strengere regime. Løftet om å «Ikke tillate nye bygg i de byggefrie beltene på 20 meter langs hovedvassdrag og 12 meter langs sidevassdrag» er et stort framskritt sammenliknet med de vage bestemmelsene som vi i dag har i kommuneplanens juridiske del. Men som med alle andre politiske erklæringer og målsettinger er det hverdagens praksis som avgjør.

Under henvisning til lov om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) har Oslo Elveforum fremholdt at det byggefrie beltet mot vassdrag skal regnes fra vannkanten ved tiårsflommen.

Oslo Elveforum ønsker at vannkanten på kommunens kart bringes i samsvar med vannressursloven. Vi har fremholdt at tilbygg og påbygg til eksisterende bebyggelse er å anse som «ny bebyggelse» (jf. § 13.3), ikke som gammel bebyggelse, og at utvendig heis, trapp, svalgang, balkong, veranda o.l. i denne forbindelse er å anse som tilbygg. Vi har lagt til grunn at tiltak som er i strid med § 13.3 behandles som plansak, ikke som byggesak.

Etter Oslo Elveforums vurdering bør kommuneplanens juridiske del endres slik at «bør-regelen» erstattes av en «skal-regel». Retningslinjen bør erstattes av en bestemmelse.

BLÅGRØNN HOVEDSTAD MED BARN OG UNGE

Oslos blågrønne struktur er viktig for trivsel og glede i nærmiljøet. Oslo Elveforum ønsker å inspirere flest mulig barn, unge og voksne til å engasjere seg i et «lokalt eierskap» gjennom elveadopsjon og ved å tilegne seg kunnskaper om elvenes betydning.

«Med barn og unge langs Osloelvene» har vært Oslo Elveforums sentrale motto i arbeidet rettet mot barn og unge i skole og barnehage siden 2001. Sagstua ved Ljanselva er flittig brukt som samlingssted for barn, unge og ulike voksegrupper.

Oslo Elveforum har et svært godt samarbeid med Rusken, ikke minst i forbindelse med at skoler adopterer elver og bekker. Skoler som adopterer, vil verne vassdraget ved å oppleve og bli kjent med natur- og kulturverdiene, ta hensyn til planter, dyr og kulturminner og melde fra om ulovlig forurensing og holde vann og strandkanter fri for søppel. Årlig samarbeider Miljøforeningen Akerselvas Venner med Rusken om ryddeaksjoner langs Akerselva.

Levende Vassdrag

Arbeidet med Levende Vassdrag startet i 2011 som et samarbeid mellom Oslo Elveforum (OE) og Oslofjordens Friluftsråd (OF). Senere har også Bærum Elveforum (BE) tilsluttet seg samarbeidet.

På nettsiden www.levendevassdrag.no finner man informasjon om elvene, undervisningsopplegg knyttet til feltundersøkelser, forskningsoppgaver og elveadopsjon. Vi anser det som viktig å stimulere skolene til å bruke materialet.

Nettsiden til Levende Vassdrag

Oslo Elveforum betaler en student for å vedlikeholde nettsiden. ???

Framtida til adopsjonsprogrammet

Skoleadopsjon har vært en viktig del av prosjektet Levende Vassdrag. Fra 2008 har Oslo Elveforum bidratt til 58 skoleadopsjoner. På grunn av lærerskifter er det svært krevende å følge opp skoleadopsjonene. Noen få av de 58 skolene er aktive i dag. En del av skolene bidrar under «Elve-Rusken» hver vår.

Bevisstheten om hva skolene har lovet ved å motta adopsjonsbrev underskrevet av Oslos ordfører, må vekkes og føre til handling og vassdragsrelatert undervisning (ref. nettsiden levendevassdrag.no). Trine Johnsen har vært hovedansvarlig for skoleadopsjonsarbeidet og har gjort en formidabel innsats. Hun ble pensjonert i april 2017. I en overgangsperiode har hun påtatt seg følgende oppgaver:

- Være en kontaktperson for skolene og svare på spørsmål. Dog ikke oppsøkende virksomhet.
- Bistå når det skal avholdes kurs for elever og lærere.

ÅRSMELDINGER FRA ELVEGRUPPENE

AKERSELVA

Miljøforeningen Akerselvas Venner (MAV) er en medlemsforening med 202 betalende medlemmer i 2019, derav 188 enkeltmedlemmer og 14 borettslag, sameier o.a. Etter årsmøtet i mars 2019 fikk styret følgende sammensetning: Are Eriksen (leder), Per Østvold (nestleder), Kåre Ivar Gauksrud (sekretær), Kjell Egil Sterten (kasserer), Kjersti Hovden (styremedlem), Zinnia Gjengstø (styremedlem), Bjørg Vatnedalen (1. vara), Gard Espeland (2. vara) og Erik Østlyngen (3. vara). Klaus Bryn er årsmøteoppnevnt revisor.

Driften er i det alt vesentlige basert på medlemskontingent, gaver fra medlemmene og grasrotmidler fra Norsk Tipping. I 2019 hadde MAV kr 51 982 i inntekter og kr 14 997 i utgifter, dvs. et overskudd på kr 36 985. Egenkapitalen pr. 31.12.2019 var kr 83 664, herav kr 81 464 på bankkonto. MAV er registrert i Enhetsregisteret og Frivillighetsregisteret.

Det har vært holdt 8 styremøter i 2019. Mye av styrearbeidet har foregått via mail utenom møtene, spesielt arbeidet med plansaker. I 2019 har MAV skrevet brev og avgitt uttalelser om Biskop Gunnerus' gate 14 B, KVU Olafiagangen, Brygge og båtplasser ved Vaterlands bru, Christian Krohgs gate 2, Maridalsveien 3, Brenneriveien 11, Grünerbrua, Dælenenggata 39 (Torshovbekken), Gang- og sykkelvei Årvoll-Sinsen (Torshovbekken), Ny vannforsyning til Oslo (atkomsttunnel Mølleparken), Sandakerveien 24 D (Den tysk-norske skolen), Maridalsveien 319–321, Tiltaksliste for offentlige rom i Nydalen (TOR Nydalen), Sandakerveien 113–119 (T-banetomta), Gullhaug Torg 2 A, Sandakerveien 138–140 / Gullhaug Torg 3, Nydalsveien 32 B (Redskapsfabrikken) og Frysjaveien 31 (Frysja skole). I mange av sakene har vi avgitt uttalelser på flere stadier i planprosessen, og også skrevet brev til byrådet og bystyret og hatt møter med bystyrepolitikere og utbyggere om sakene.

I året som har gått, har det vært et gledelig sterkt lokalt engasjement for å bevare Sukkerbiten som friområde (Sukkerbitens Venner) og for å få etablert en stor, grønn park i Nydalen (innbyggerforslag med nesten 3 000 underskrifter). MAV har støttet aksjonistene, deltatt på møter om Sukkerbiten og anbefalt at hele Sandakerveien 113–119 reguleres til en blågrønn park på 16,8 dekar der Heilobekken gjenåpnes i sin historiske trasé gjennom parken (med rolige bekkpartier avløst av små fossestryk og et par større dammer) og videre ut i Akerselva ved Badebakken.

På MAVs årsmøte innledet byantikvar Janne Wilberg om aktuelle saker langs Akerselva og orienterte om arbeidet med den nye verneplanen for Sagene. Vel 70 personer demonstrerte 7. mars mot Avantors planer for Gullhaug Torg 2 A, mens ca. 35 personer deltok på MAVs åpne møte 4. april om riving av Galleri Oslo. MAV deltok i plastrusken langs Akerselva 7. mai.

MAV har bidratt med innlegg og guiding under AkerselvaAkademiets arrangementer, har hatt stand langs Akerselva fem ganger i løpet av året og arrangert en rekke guidede turer. Turguiden for Oslos elver og bekker og MAVs vervebrosjyre er blitt omdelt i stort antall.

Turtavler ble satt opp ved Maridalsoset, Gullhaug Torg og Nedre Foss i juli. I oktober satte Oslo Byes Vel opp Blå skilt ved Vaterlands bru, Nybrua, Ankerbrua og Grünerbrua. Etter avdukingen av skiltet ved Vaterlands bru var Gard Espeland cicerone på skiltvandringen opp til Grünerbrua.

MAV har egen nettside, www.akerselvasvenner.no, men bruker også facebook og twitter i informasjonsarbeidet. Vi holder kontakt med historielagene, bydelene og Akerselva Trebåtforening.

ALNA

Alnaelvas venner er en medlemsorganisasjon med ca. 150 personlige medlemmer og 20 med bedrifts-/organisasjonsmedlemskap. Foreningen drives av et styre på 5 personer pluss varamedlemmer. I prinsippet skal det være en gruppeleder for hver bydel, men for tiden er aktivitetsnivået lavt på bydelsnivå. Alnaelvas venner har hjemmeside på alnaelva.no.

Det har vært mange gode nyheter i Gamle Oslo. Alnastien i Svartdalen er endelig permanent gjenåpnet etter å ha vært stengt to ganger pga rasfare. I tillegg er Svartdalsbekken gjenåpnet på strekningen fra Erik Raudes vei til Alna. Erosjonsmuren i Svartdalen er reparert og oppgradert. BaneNor ønsket å flytte verneverdige bygninger fra Enebakkveien til Svartdalsparken i forbindelse med endring av spor i Brynsbakken. Heldigvis er det nå klart at dette ikke blir noe av.

I Enebakkveien 69 så det så sent som i fjor ut til at det skulle bli full gjenåpning av Kværnerfossen. Etter vurdering av flomfaren har imidlertid både NVE og VAV snudd. Det skyldes at slik vannet går inn i kulverten i dag – med stort fall – blir det større trykk, slik at kapasiteten er større enn hvis vannet går inn i kulverten nede i Kværnerbyen. I den forbindelse er det blitt utarbeidet et notat som foreslår oppdemming flere steder langs Alna for å dempe en storflom. Det er snakk om et volum på 649 600 kubikkmeter. Notatet er så foreløpig - ingen vurdering av konsekvenser - at vi foreløpig avventer videre utredning.

I bydel Stovner er området langs åpen Tokerudbekken nær Bånkallstubben oppgradert med grill og sittegrupper.

I forbindelse med Miljøhovedstad 2019 har vi deltatt i flere dugnader, og fått støtte av Bymiljøetaten til å belønne korps, idrettsforeninger mm for deltagelse. Den årlige Lysvandringen ble også knyttet til Ruskenaksjonen, med bl.a. installasjoner av innsamlet søppel.

Bl.a. som følge av fjorårets mange utslipp, er det blitt igangsatt en kunnskaps-innhenting og mulighetsstudium for Alna utført av NIVA, og vi deltar i referansegruppen. Resultatet skal foreligge i 2020, og det gjenstår da å se i hvilken grad dette blir fulgt opp med bevilgninger.

I 2018 ble steinbruddet i Huken stengt, og i år kunne vi delta på offisiell åpning av det som nå skal bli nytt friområde. Ved Alnas andre steinbrudd (Franzefoss Pukk as) er det laget rensedam ved Bånkallbekken. I hvert fall fra denne typen virksomhet skulle derfor forurensningene være betydelig redusert.

Andre arrangementer vi har deltatt i er Biomangfoldskveld i Haugerud kirke, Trosterud/Haugerud dag, Furusetfestivalen, Friluftslivets uke, Nasjonalt elveforum, Nettverksmøte - Green capital.

ELLINGSRUDELVA

Ellingsrudelva har sitt utspring i Elvåga nord i Østmarka. Den renner nordover frem til Stasjonskrysset ved Lørenskog stasjon og danner grense til Lørenskog. Her svinger den inn i Lørenskog og til Langvannet, videre ned Sagdalen frem til Nitelva og Øyeren.

I forbindelse med drikkevannsregulering i 1960-årene ble elva demmet opp og 9/10 av vannet ledet syd til Skullerud. Gjennomstrømningen er regulert av NVE. Ellingsrudelva er derfor i dag for en bekk å regne, sett opp mot den mektige elva den var – en elv som kunne drive møller, sagbruk og teglverk. Ruinene og kjerreveiene frem til dem ryddes på dugnad av interesserte hver vår, sommer og høst.

Lørenskog kommune har uttrykt behov for større gjennomstrømning i det grunne Langvannet. Hovedløpet ligger åpent, men er rettet ut, mens Røykåsbekken i Lørenskog, ligger i rør og skal delvis gjenåpnes i forbindelse med utbygging. Munkebekken på Oslosiden ligger åpent, men er også rettet ut.

Ellingsrud Elvepark

Området langs elva mellom Karihaugveien/Solheimsveien og mølle-, sagbruks- og teglverksruinene byr på store kultur- og naturverdier. Her er Ellingsrud gård, besøks- og hestesenter, her er idrettsanlegg, og her er fiskemuligheter.

I Lørenskog kommunes friluftsplann frem til 2025 er det foreslått en gangsti på Lørenskogsiden. Vi har skissert mulige turstier, broer og rasteplasser, og har fått betinget tillatelse fra en av grunneierne etter møter og befaring, mens en annen er betenkt. Vi må avvente kommunens utspill, men purrer.

Informasjonssenter på Enga husmannsplass ved Mariholtveien

Enga er en ganske intakt husmannsplass – både stua og tomten. Oslo kommune (BYM) har trukket søknaden om rivning, og rehabilitering er ført inn på kommunens budsjett.

Vi kunne få til et infosenter i huset – her er det mye natur og kultur å omtale. Samtidig vil lokale interessenter gjerne etablere parselhager på tomten – to tiltak som passer godt sammen. Vi har fremmet forslaget for Samferdsels- og miljøkomiteen og følger opp. Tomten er ryddet med forente krefter, og kommunen ved BYM kjørte bort to fulle containere.

Opplysningsskilt

Som ledd i Oslo Elveforums skiltprosjekt, fikk kommunen i 2018 satt opp et stort og instruktivt skilt for Ellingsrudelva ved Mariholtveien nær p-plassen. Vi var engasjert både i utformingen og plasseringen.

Vi vil gjerne følge opp med opplysningsskilt av natur- og kulturhistorisk interesse rundt om i terrenget.

Vannundersøkelser

Det er industrianlegg flere steder langs elva i vårt distrikt. Lørenskog Elveforum har nær kontakt med NVE, og følger opp mulige utslipp.

Tiendeklasseelever ved Stasjonsfjellet skole tar i læringsøyemed jevnlig vannprøver ved Tangerudbakkens utløp i Ellingsrudelva. Oslo kommune (VAV) er takknemlig mottager.

Interessegruppa for Ellingsrudelva

Gruppa består av tre personer fra Oslo-siden og tre fra Lørenskog-siden. Oslogruppa har en kontaktsmann, p.t. varamann til styret i Oslo Elveforum. De tre fra Lørenskog er oppnevnt av og blant styremedlemmene i Lørenskog Elveforum.

FROGNERVASSDRAGET

Organisasjon

Organisatorisk fungerer Frognervassdragets Venner som en arbeidsgruppe som møtes jevnlig. Aktive medlemmer har vært Øyvind Fjeld (leder), Kari Dogger (nestleder), Annema Selstrøm, Unni Eriksen og Eirik Archer (fra og med september 2019). Det har vært avholdt fire møter.

Organisasjonsendring

Foreningen har vært elvegruppe i Oslo Elveforum siden etablering av forumet i 2000. Stiftelsesmøte for foreningen ble avholdt 13.11.2019. Etter møtet ble elvegruppa registrert som egen juridisk enhet i Brønnøysundregisteret og skiftet da navn fra Frognerelvens Venner til Frognervassdragets Venner.

Økonomi

FV hadde i 2019 et regnskapsført sluttresultat på 0 kr. Alle inntekter og kostnader er ført på OEs konto. Kostnadene på 40.500 kr omfatter illustrasjoner (37.500 kr), infomateriell ifm. elvevandring (2.050 kr) og overføring av inntekter ved salg av hefter (950 kr).

Gjenåpninger i Frognervassdraget

Fire større plansaker har vært sentrale for elvegruppa i 2019:

- **Gjenåpning av Majorstubekken**
I en uttalelse til PBE 20.3.2019 vedr. Planprogram NRK Marienlyst vektlegger FV en gjenåpning av Majorstubekken i området for å ivareta hensynet til overvannshåndtering, biologisk mangfold og rekreasjon og at gjenåpningen må bli en premis i den videre utbyggingen av området.
- **Mulig gjenåpning i forbindelse med Nye Majorstuen stasjon**
Ruters planer innebærer at stasjonen senkes, slik at sporområdet kan frigjøres til parkarealer og en gjenåpnet Frognerelv. I en uttalelse av 4.3.2019 støtter OE/FV forslaget, men mener det bør legges større vekt på å få anlagt en turvei langs elva utenfor planområdet.
- **Gjenåpning av nedre del av Frognerelva**
PBE la fram ny versjon av Områderegulering Skøyen i november. FV har fulgt opp gjennom:
 - Notat med kommentarer distribuert til lokalpolitikere i Ullern og Frogner bydel.
 - Illustrasjoner til en gjenåpnet elv lagt ut og kommentert på Facebook og via andre kanaler.
 - Deltakelse på kafedialogmøte 15.1.2019 og PBEs informasjonsmøte 27.11.2019.
 - Presentasjoner i bydelsutvalg og plankomiteer i de to bydelene (sammen med representant for boligsameiene i området).
 - Uttalelse til PBE, fulgt opp av møte med etaten 27.1.2020.
- **Plan for ny rulleskiløype – Sognsvannsveien 220, Kringsjø idrettspark**
Forslagsstiller: Bymiljøetaten, idrettslagene Lyn og Koll, samt Olympiatoppen. FV sier i et brev av 17.2.2019 at rulleskiløypa ikke må komme for nær bekken (min. 20 m avstand) og at det må tas hensyn til bekken både i anleggsfasen og ved senere bruk av løypa (evt. kunstsnøproduksjon).

Infotavler langs vassdraget

To infotavler ble satt opp ved årsskiftet 2018/2019 og har fått mye oppmerksomhet ved at folk stopper opp og leser. FV har søkt Bymiljøetaten om midler til tavler og skilting av de øvre delene av vassdraget, dessverre med avslag. Det vil bli sendt nye søknader til andre etater og til bydelene i 2020.

Hefte om Frognervassdraget

Heftet er distribuert til skoler og solgt i forbindelse med elvevandring. Nytt opplag vurderes,

men vil være avhengig av finansiering.

Elvevandring og «Elvelangs i fakkellys»

- Søndag 5. mai 2019. Start i Forskningsparken og avslutning ved Frognerkilen (ca. 80 deltakere fra start). Promotering av arrangementet på Facebook ga resultater! Orienteringer om plante- og dyreliv ved Vinderenfossen, og planene om Nye Majorstuen stasjon og mulig gjenåpning av elva.
- Torsdag 17. oktober 2019: «I fakkellys langs Frognerelva»
Arrangementet var denne gangen utvidet med deltakelse fra Uranienborg, Skøyen og Majorstuen skoler, samt barnehager i området. Stort engasjement og mye kreativitet fra elever, foreldre og lærere. FV hadde egen stand, med utdeling av info-ark og salg av hefte.

GJERSJØELVA NATUR- OG KULTURPARK

Det har vært en god sesong for Gjersjøelva natur- og kulturpark i 2019. Vi har hatt godt besøk på de åpne dagene. Det har kommet flere fra Ski kommune som har ønsket å bli kjent med noe av det som vil bli Nordre follo kommune fra nyttår. Det var god vannføring på forsommeren. På høsten var det mindre vannføring, men kommunen åpnet demningen i Gjersjøen slik at vi fikk demonstrert både kvern og sag. To skoler som hadde avtalt besøk måtte melde avbud fordi de ikke fikk bevilget penger til buss som de tidligere har fått. Dette indikerer kanskje noe av hva som kan skje med den dårlige økonomien vi nå får i Nordre Follo kommune. Begge kommunene har overinvestert før sammenslåingen.

Til Langbygningen kommer det stadig folk som har hatt familie som har jobbet på Ljanggodset og bodd i arbeiserboligene. De har med bilder og annet som forteller om livet langs Gjersjøelva. I våres kom en familie som hadde slektninger som hadde bodd på Smedberget. Dette var rett etter krigen. De hadde rotet på loftet og der fant de ett gammelt gevær og to sabler. Vi er lovet bilder av funnene. I høst har vi fjernet mye krattskog rundt Langbygningen. Det er særlig syrin som vokser fort og tar mye utsikt.

Restaureringen av ruinene på Stubljan har startet, men har nå en liten pause for all stein er nå bare en stor isklump. Det varme været har ikke fått isen til å tine. Entreprenøren regner med å være ferdig før påske. Vi har nå et meget godt samarbeid med Bymiljøetaten og vil også ved senere anledninger sende søknader til Sparebankstiftelsen om penger der vi har felles mål.

GNK har ved flere anledninger fortalt om kulturparken til alle nye politikere fra tidligere Ski kommune. Hadde en befaring av området med Camilla Hille fra Venstre som er politisk leder for kultur. Tror vi skal få et godt samarbeid fremover. Til sommeren vil vi invitere hele kulturutvalget ned til parken.

Fiskegruppa i Oppegård jeger- og fiskerforening har også i sommer gjort et stort arbeid i elva. Sparebankstiftelsen gav et stort beløp til en fisketeller slik at nå blir all fisk som går opp fisketrappen registrert. Det var bra vannføring i høst, men det var ikke så stor oppgang av fisk som normalt. Vet ikke årsaken.

Ellers er det stadig flere som bruker området og naturstien langs Gjersjøelva. Stikker en nedom for å ta en liten sjekk at alt er i orden kommer det bestandig noen for å besøke

kulturparken eller området. Dette synes vi er veldig hyggelig. Dette bidrar til at vi pleier området så godt vi kan.

I februar 2020 starter forberedelsene til sommerens visninger.

HOFFSELVEN

1. Fakta

Hoffselvens venner hadde ved årsskiftet 48 betalende medlemmer og ca 360 Facebook-venner.

Styret:

Eivind Bødtker, Egil Baanrud, Hans Fredrik Horn, Gerd Lindeberg, Mette Sjølie og Bjørn Wangen med Observatørene: Berit Eva Burkow, Egil Helge Holen, Julie Marianne Løddesøl, Monica Syrdal, og Ellen Stangnes.

Økonomi:

Hoffselvens venner hadde i 2019 en brutto inntekt på kr 27.846,25 inklusiv et tilskudd fra Bydel Ullern på kr 20.000, - og utgifter på kr 14.266,87. Resultatet ble kr 13.579,38 og en egenkapital på kr 97.683,79

Styrets 6 medlemmer og 4 observatører har holdt 8 møter, 5 elvevandring og 2 dugnader

2. Løpende oppgaver

- Vi har vedlikeholdt turstien langs Hoffselven opp til Smestad, og skiftet ut eller reparert merkingen flere steder.
- Ved dugnadene har vi ryddet langs elveløpet fra Bestumkilen til Smestad. Det var moderate mengder søppel, så dugnader har også den effekt at folk holder stiene ryddige til daglig
- Veiledningen for personer med bevegelseshemninger er ferdig og trykket opp. To av elvevandringene har vært holdt med bevegelseshemmede personer.
- Vandringen med fire ledere ved Smestad skole var meget vellykket og har satt spor etter seg.
- Styret har deltatt i Oslo Elveforums landskonferanse, styremøter og årsmøte

3. Samarbeid

Vi samarbeider godt med Bydel Ullern, Oslo Elveforum, ulike deler av Oslo kommune, Rusken, Ullern Frivilligsentral og Smestad skole

4. Utviklingsoppgaver

Det er avgitt tre uttalelser i reguleringssaker angående: Skøyen områdereguleringsplan og Vannbehandlingsanlegget på Huseby (2) med utslipp i Makrellbekken:

- Skøyen områdereguleringsplan legger stor vekt på Hoffselvens betydning for fremtidig byutvikling. Huseby vannbehandlingsanlegg har vi kommentert mht utslipp i Makrellbekken. Våre forslag om endret tunnel fra Huseby til Ring 3 fikk ikke medhold. Utslipp i Makrellbekken går vi sterkt imot, med håp om å lykkes.

Det står ikke til å nekte at vi har tre tyngre utviklingssaker der vi ikke har fått gjennomslag ennå: Mudring av Holmendammen, passasjen rundt Hovfaret 13 og passasjen gjennom friområdet sør for Smestaddammen.

- Mudring av Holmendammen: Prøvetaking er gjennomført, for private midler og bidrag fra Ris vel og Oslo Elveforum. Finansiering (5 mill) av mudringen lar vente på seg. Alle kommunale etater er enige i mudringen.
- Passasjen rundt Hovfaret 13: Vi har passert på en pent opparbeidet sti langs Hoffselven i minst 40 år, inntil ny eier av Hovfaret 13 satte opp et stengsel i mai 2018. Vi har protestert, og har fått medhold i Bymiljøetaten. Eieren har anket saken til Fylkesmannen, der saken ligger.
- Friområdet sør for Smestaddammen eies privat. Adkomsten til området fra Hoffsseien er sperret av en skjerm, og adkomst til elven av et gjerde, feilaktig oppsatt av naboen midt i friområdet. Saken er til prøving i PBE.

5. Fremtidige utfordringer

- Flere kan bli bedrer kjent med Hoffselven, og hele vassdraget må skjøttes med omhu.
- Hoffselvvassdraget består av flere sidebekker og turstier enn det vi jobber med i dag, f.eks. Makrellbakkens øvre deler og områdene nord for Holmendammen. Her ligger det flere oppgaver og venter.
- Vi må få på plass en egen reguleringsplan for hele Hoffselven, og vi må få Hoffselven og turvei A5 inn i alle kommunale instanser, slik at vi slipper å argumentere fra bunnen av hver gang.
- Vi har et del-ansvar for kvaliteten av vannet i Bestumkilen som tilføres mye «uhumskheter» fra Hoffselven. Et samarbeid er innledet med Vann- og Avløpsetaten for å kartlegge overløpene og andre forurensingskilder. Dette er et langsiktig prosjekt som vil engasjere mange medlemmer.

Sluttkommentar:

Det er meningsfylt å jobbe for Hoffselven. Arbeidet gir følelsen av å få noe gjort på et område som alle kan ha glede av. Styrearbeidet gjøres lystbetont og på fritid med de begrensninger det innebærer.

HOVINBEKKEN

Hovinbekkgruppa har for tiden ingen fast organisering for nedre del av Hovinbekken, fra Økern og ned til utløpet. Men vi har et fint samarbeid med Klosterengas Venner i felles saker. For øvre del av Hovinbekken, fra Økern og opp til Marka, har det i mange år vært et nært samarbeid med Bydel Bjerke og med FSU (Friluftslivets samarbeidsutvalg i Bydel Bjerke). FSU består av Oslo 7. speidergruppe, Lillomarkas Venner, Bjerke Storvel og Oslo Elveforum. Ambisjonen er å rekruttere og organisere en gruppe for nedre del og en gruppe for øvre del av Hovinbekken.

Aktivitetsdag på Isdammen 3. februar.

Også i 2019 ble aktivitetsdagen, som særlig er rettet mot barnefamilier, arrangert av FSU – Friluftslivets samarbeidsutvalg i Bydel Bjerke. Flere hundre møtte opp og deltok i aktiviteter som natursti, ski og skøyter. Det er bål for pølser og pinnebrød og vafler, kaker, saft og bålcaffe går unna. FSU består av 7. Oslo speidergruppe, Bjerke Storvel, Lillomarkas Venner og Oslo Elveforum.

Omvisning, 27. mars, for Stavanger kommune i Bjerkedalen park med Hovinbekken, samarbeid med Rainer Stange i Dronninga landskap.

Årsmøte Linderud Vel, 9.april, på Deichmann Bjerke, tema Bjerkedalen park med Hovinbekken, samarbeid med Rainer Stange i Dronninga landskap

Årsmøte Risløkka Vel, 9.mai, tema Hovinbekken, forvaltning av Granern og info om Oslo Elveforum.

Urban Future Global Conference, Oslo Miljøhovedstad, 24.mai, befaring fra Ensjø Torg langs Hovinbekken til Teglverksdammen. På grunn av svært vått og kaldt vær var det litt redusert deltakelse, men 15 internasjonale deltakere møtte opp. Turen ble guidet på engelsk av med Terje Laskemoen fra BYM, Tharan Fergus fra VAV og Sidsel Andersen, Oslo Elveforum.

Seminar om badevannskvalitet, 27.mai. Arrangert av Vannforeningen.

Uttalelse om byggesak i Skedsmogata, innsendt 11.juni.

Aktivitetsdag på Isdammen, 1.september.

Ble arrangert i forbindelse med den årlige, landsomfattende Friluftslivets Uke. Arrangert av FSU Friluftslivets samarbeidsutvalg i Bydel Bjerke. Oslo Elveforum stiller på stand med infomateriale. Lillomarkas Venner hadde i 2019 40 års jubileum. Det var også 10 år siden Isdammen ble overtatt av Bydel Bjerke. Ordfører Marianne Borgen var til stede.

Befaring 17.september, i Bjerkedalen park / Hovinbekken for Vejle kommune, Danmark.

IFLA (International Federation of Landscape Architects) internasjonal konferanse for landskapsarkitekter. Befaring til Bjerkedalen park, 20.september, omvisning i samarbeid med Rainer Stange, Dronninga landskap.

Bekkevandring fra Bjerkedalen park til Isdammen, 24.september.

Ca 80-90 deltakere, samarbeid med skuespiller Gjermund Mathisen, som har «pop-up» teater for barn på to steder, i parken og ved skolehagen på Brobekk. Andre faste innslag er Årvoll sangensemble som synger i undergangen under Trondheimsveien, Håvard Pedersen som guide fra Bekkedalen og opp til Isdammen. Der venter bålcaffe traktet av speiderne, saft og kaker. I år hadde vi show med «flammedans», danser Linda Bottolfs som sjonglerte med fakler. Spektakulært! Bekkevandringen fikk fin omtale i Akers Avis Groruddalen.

Befaring Ensjø torg til Teglverksdammen, 9.11, i forbindelse med nasjonalt elveforum.

Uttalelse til sak om Økern Senter, innsendt 18.11.

Uttalelse til detaljregulering for Økernveien 119-121 og Eikenga 31-33, innsendt 27.11.

Avslutningsmiddag 16.12, i Rådhuset, avslutning for Oslo Miljøhovedstad 2019.

LJANSELVA

Miljøprosjekt Ljanselva er en frivillig gruppe som har vært i aktivitet siden 1989. Vi har som hovedmål å virke til beste for elvemiljøet. Vernevedtaket fra 2003 er vår basis for arbeidet.

Organisasjon

Miljøprosjekt Ljanselva (MiLja) har 12-15 aktive deltakere (ingen betalende medlemmer). Styret består av Trine Johnsen (leder), Leif Bertnes (økonomi) og Sverre Samuelsen (sekretær).

Aktiviteter/turer/befaringer

7 styremøter. Flere guidete vandringer (en fugletitte-lytte-tur) langs Ljanselva. Vinterdag med hester og aking. Skole- og barnehagetreff. Fuglekassesnekring. Terrengløp-innkost på Sagstua. Friluftslivets uke. Befaringer (Prinsdalsbekk, Ljanselva nedover fra Hauketo).

Ved arrangementer har vi hatt salg av saft/kaffe/te og vafler. Oslo Miljøhovedstad – Trine” ambassadør” – Ljanselvprosjektet presentert i Trondheim. 30-års-markering: hyggelig sammenkomst på Sagstua 11.11. med gjester.

Ljanselva Miljøpark opprettet på Facebook. Møter med politikere og administrasjon i Nordstrand bydel. Godt samarbeid og årlige møter med Park- og byområdeansvarlig og vassdragskonsulent i Bymiljøetaten (BYM). Møter med skoler og barnehager. Promotert Hauketo ElvePark.

Dugnader: Elverydding. Flere «smådugnader» – stadig noe å ta tak i langs Ljanselvvassdraget.

Økonomi: Overskudd også i 2019. Årlig støtte til Sagstua fra Bydelen (fra 2019). Sagstua (eies av Oslo kommune og driftes av MiLja): Stua benyttes til barnehage- og skolebesøk.

Turveier/stier: Busker fjernet, murer frem i dagen. Klopper, stier og merking vedlikeholdes. Turvei E9 er fornyet ved Leirskallen (utført av BYM - 1. halvår 2019). Åpningsarr. i september. Skilt: Noen nye, noen fornyet. ”Alle” vasket. ”Elvens liv”: Jevnlig oppfølging av vannmengde og -kvalitet. Bekymringsmeldinger sendt. Prosjekt for å måle fiskevandring ved hjelp av nyutviklet kamera. Fiskelivet observeres bl.a. med tanke på faunapassasje (fisketrapp) ved Hauketo, støttet av Energigjenvinningsetaten. Monitor for måling av vannkvalitet i Liadalen.

Prioriterte tiltak det (fortsatt) arbeides med

- Hauketo ElvePark: Aktiv promotering av våre ønsker om park og gangveier/-bro vest for Lja bru.
- Gangvei fra Hauketo Park langs det gamle elveløpet og undergang under jernbanen vest for tunnelen (Turvei E9). Ljabru-trikken til Hauketo?
- Turvei/sti forbi Hauketo st. langs vestsiden av Prinsdalsbekken. Flytting av plattform/elveløpet?
- Turvei E9-del vest for Stenbråtveien. o Hengebro nord i ”Urskogen”.
- Lusetjern – prosjekt for å gjenskape bekken. o Nordstrandveien 125/127: Vi har fremmet forslag om parkdrag langs elven. Bydelen støtter oss.
- ” Få elven frem i lyset” – rydding av partier langs elven.
- Hestebeite ved Steinerbarnehagen.
- Follobanen – vi passer på Ljanselvvassdraget.

- Skullerud-utbygging – vi følger med til beste for elven.
- Vannmåler ved Skullerud.

LYSAKERELVA

Medlemsaktiviteter

Årets store arrangement var turen elva langs i vårfloppen 28. april under paraplyen til Oslo Miljøhovedstad 2019, med 32 deltakere fra både lokalområdet og fra byen for øvrig. Arbeidet med en turguide fortsetter inn i 2020, etter forsinkelser pga. arbeidspress og sykdom.

Samarbeid med offentlige etater

På forespørsel fra Bymiljøetaten (BYM), som en del av handlingsplanen til kommunedelplan KDP 19 *Lysakervassdraget*, holdt LvV et møte for å lage en prioritert liste over behov for oppgradering av turvei A1. Et oppfølgingsmøte ble arrangert i mai, nå med deltakelse fra BYM. Det ble gått tre befaringer med kommunens folk fra både BYM og Bydel Ullern uten at innsatsen førte til penger i kommunens 2020 budsjett.

LvVs klage på at NVE unnlot å pålegge kommunene å redde våtmarka ved nedsenkning av Grinidammen ble oversendt til Olje- og energidepartementet. LvVs elveregistreringer leveres fortsatt årlig til NVE.

Politisk arbeid

Styrelederens innspill førte til at Bydel Ullern avga et innspill om Hamang-Smestad strømovertføring som inkluderte hensyn til Lysejordets friområde.

Samarbeid med andre organisasjoner

LvV deltok i en befaring med Mustad Eiendom og deres landskapsarkitekter om utbedringspotensialet for turveiene langs Lysakerelva.

LvV var vertskap for OEs høstforum og samarbeidet med Røa Vel om en dugnad for å rydde gamleveien langs Grinidammen.

Styret vurderte å overta driften av Lysejordet Grendehus, men fant at dets forfall var for omfattende. LvV fikk imidlertid heiset huset opp nok til bruk som varmestue.

Høringer og uttalelser

Huseby vannbehandlingsanlegg. Sollerudstrandtunnel: LvV uttalte seg bestemt mot en tunnel for å føre overskuddsmassen ut via Sollerudstranda.

Hamang-Smestad 420 kV strømovertføring: LvV laget en 5-siders uttalelse som påpekte store mangler i Statnetts søknad om alternativer med tunnel drevet fra Lysejordet.

Media

LvV er på nett (lvv.no/Dagens.htm) og på Facebook. Fóðnytt nr. 44 ble utgitt på nett i mars. I den lokale nettavisen *Akersposten* fikk LvV omfattende omtaler av sitt standpunkt om både Sollerudstranda og strømovertføringen. Avisen utlyste også den store turdagen.

Organisasjon

Medlemstallet var ved årsskiftet på 213. Ved årsmøtet i april gikk Inge Marie Fridhov og Tormod Bønnes ut av styret etter henholdsvis ett og tolv år som styremedlemmer. Som erstatning fra Vestveien Vel kom Paal Eide. Fra Røa Vel kom Svenn Forsstrøm inn i styret og

med sin faglige kompetanse tok han over som kasserer. Styret, hvor John Tibballs fortsatte som styreleder og Kirsten Tibballs og Bo Wingård som medlemmer, holdt fire møter.

MÆRRADALSBEKKEN

Mærradalsbekken har sine øverste kilder i Voksenåsbekken. Den renner dels åpen, dels lukket i villahager ned gjennom brattlandet vest i Holmenkollåsen og Voksenlia mot det århundregamle jordbrukslandet til Voksen gård. I det fine edelskogområdet ved Bogstad camping kommer Voksenbekken inn fra Ankerveien. Lengre ned kommer Voksenåsbekken inn. En hyggelig turvei følger bekkeløpet videre sørover til Hovseter, der bekken forsvinner i en rist og er lukket ca. 800 meter videre. Historisk BLÅ LISTE viser at det her også kommer to lukkede side bekker fra øst, Grinibekken og Jarbakk-bekken, som kan bli vurdert for gjenåpning.

Organisasjon: Vi er en arbeidsgruppe med nært samarbeid med Røa vel. Vi har således **IKKE MEDLEMSLISTER** eller egen økonomi.

Aktiviteter: Kontakten skjer mellom oss på SMS, facebook, og telefon. Som nevnt foran, samarbeider vi for den øvre delen fra Sørkedalsveien til Ankerveien med Røa vel. I 2018 har vi også fått satt opp et flott opplysningsskilt ved Røahagan. Partiet fra Sørkedalsveien til Ullernchaussen følges nøye med av arbeidsgruppen. Den nederste delen går stort sett gjennom private hager, bortsett fra området Bekkefaret. Her har Bymiljøetaten fått vernet området, og vil opparbeid en enkel tursti i området. Denne reguleringsplanen ble sluttbehandlet av bystyret høsten 2019.

Digitale medier og informasjonsarbeid: Her brukes, som nevnt foran Facebook. I 2018 fikk vi også fått satt opp et flott opplysningsskilt ved Røahagan og Oslo Elveforums hjemmesider.

Framover – utfordringer, visjoner og muligheter. Gjenåpning av bekken gjennom Hovseterområdet:

I Hovseterdalen lå seteren til Hoff (Hov) gård og flere husmannsplasser inntil utbyggingen av Hovseters boligblokker i 1970-årene. Bekken ble da lukket med utgravde masser derfra, og omgjort til et grønt friareal med balløkker og skibakker og en god turvei. Bekken renner fortsatt like under grønnsværet, og Mærradalsgruppen i Oslo Elveforum ønsker å få gjenåpnet hele eller deler av bekkeløpet gjennom Hovseterdalen.

Den øvre del av turveien fra Ankerveien og ned til Røahagan går gjennom et område som er regulert til gravlunds formål. Røa Vel og Oslo Elveforum har i flere år arbeidet med ulike vedlikeholdsoppgaver for den mye brukte turveien fra øverst ved Røahagan, der bekken går åpen, og opp til Bogstad Camping. Denne turveien er ikke regulert som offentlig friområde/turvei, likefullt er det denne turveien folk bruker. Det er behov for omregulering av turveien i øvre del av Mærradalen mot Bogstad slik at forvalteransvaret legges hos fagansvarlig etat/ Bymiljøetaten.

Forventet fremdrift for prosjektet om gjenåpning av Mærradalsbekken gjennom Hovseterdalen:

Dette har vært en langsom prosess hvor konseptvalgutredningen ble sendt til uttalelse med anbefalt konklusjon om åpning av bekk høsten 2015. Oslo Elveforum har støttet dette i **VÅR UTTALELSE**. Det har vært og er stor motstand lokalt, og denne aksjonsgruppen sendte et innbyggerforslag direkte til Oslo Bystyret. Dette ble behandlet i Miljø og samferdselskomiteen, som mot 1 stemme stemte for åpning av bekk. Dette ble fulgt opp av bystyret.

Bystyret vedtok høsten 2018 å åpne Mærradalsbekken gjennom Hovseterområdet, og at dette skulle skje i nært samarbeid med beboere i området. Dette ble vedtatt av et bredt flertall i bystyret mot 4 stemmer.

Mandag 18. november 2019 ble det holdt et møte for organisasjonene i området. Dette møtet ble brukt til å planlegge beboermedvirkning for prosjektet, og tirsdag 19. november var det et informasjonsmøte for beboerne i området.

Omlegging av vann og avløpsrør gjennom Hovseterdalen er det store prosjektet her. Når dette arbeidet er ferdig, løftes bekken opp til høyde med dagens terreng. Her utvikles det nå en landskapsplan som viser bekkens utforming med broer, vegetasjon og tilpasning til det landskap den skal bevege seg gjennom. Her er fra alle parter formulert krav om at akebakker, fotballøkker, hoppbakke fortsatt skal kunne brukes som i dag. Likeledes må det legges inn broer over bekken, slik at god bevegelse i området sikres. Dette ble formulert på en klar måte i de 2 møtene som ble avviklet høsten 2019.

Vannbehandlings anlegg i Husebyåsen. Her må det stilles strenge miljøkrav ved utbygging av vannbehandlingsanlegget slik at ikke miljøgifter og boreslam renner ut i elven. Gruppen har avgitt uttalelse om dette, og har i vår uttalelse fra 2019 gitt klar beskjed om null utslipp av miljøgifter og boreslam ut i elven. Det må bli slutt på å se på vassdrag som transport årer for utslipp.

Utbygging på Radiumhospitalet. Her må stilles strenge miljøkrav slik at ikke verneverdige naturmiljøer ødelegges. Hele området fra Sørkedalsveien og ned til ring 3 er et spesielt verneområde, og gruppen fikk en grundig orientering om utbyggingen sommeren 2019 av sykehusdirektør Inger Heiberg og hennes stab. Vi minnet om vår tidligere uttalelse om strenge miljøkrav slik at ikke verneverdige naturmiljøer ødelegges

Andre utfordringer det må jobbes med er:

Turvei langs Bekkefaret opparbeides.

Med reguleringsplanen for Bekkefaret, som ble vedtatt av bystyret høsten 2019, og opparbeidelse av tursti langs elven, får man en forlengelse av turveidraget langs Mærradalsbekken.

Skilting er en viktig del langs hele vassdraget.

Driftsmidler må årlig settes av, slik at åpnet bekk gjennom Hovseterdalen sikres godt vedlikehold.

ØSTENSJØVANNET OG ØSTENSJØOMRÅDET

MILJØPARK

Østensjøvannets Venner (ØVV) ble startet i 1983. Ved utgangen av 2019 var det 2899 betalende medlemmer fordelt på 2027 private hovedmedlemmer, 841 familiemedlemmer og

31 bedrifts- og organisasjons-/foreningsmedlemmer. Foreningen ledes av et styre på syv medlemmer og fire varamedlemmer.

Foreningen har god økonomi basert på medlemskontingenter, driftstilskudd fra Oslo kommune og prosjektmidler etter søknad til skjøtselsformål inklusive bekjempelse av fremmede arter. Foreningen har ansatt daglig leder i deltidsstilling, kombinert med Besøkssenter våtmark – Østensjøvannet. Det har vært arrangert flere vandringer, arrangementer og møter for medlemmene. Dugnadsgjengen i foreningen har utført skjøtsel og rehabilitering (tilsvarende godt over et årsverk) av en rekke områder i miljøparken.

Besøkssenteret på Bakkehavn

Besøkssenter våtmark Oslo – Østensjøvannet, ligger på Bakkehavn gård, og inngår sammen med Lilleøyplassen naturhus på Fornebu i sammenslutningen Besøkssenter våtmark Oslo. Senteret har egen daglig leder og en rekke naturveiledere. Gjennom en avtale med Utdanningsetaten er det løpende undervisning for skoler fra hele Oslo. I 2019 hadde senteret rundt 17.000 besøkende, hvorav rundt 12.000 skoleelever og barnehagebarn. Leder i ØVV er styreleder for Besøkssenter våtmark Oslo. Senteret er normalt åpent for publikum med ulike aktiviteter hver søndag.

Informasjonsarbeid

Foreningen gir ut medlemsbladet Sothøna med to utgaver i året. Hjemmesidene og FB-sidene har godt besøk (10.000 følgere på FB). Skilt og plakater i miljøparken forteller om regler i naturreservatet og miljø-parken, men også om naturforhold og lokalhistorie. Bymiljøetaten startet vinteren 2018 et pilotprosjekt med alternativer til veisalt. Rapport om effekten ventes i 2020.

Samarbeid

ØVV er tilsluttet flere regionale og lokale foreninger. Vi har et tett samarbeid med Østensjø Husflidslag i forbindelse med arrangementer. Nært samarbeid også med Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus, om fugleekskursjoner, arrangementer og informasjonsvirksomhet. Registrering av fugler ved Østensjøvannet i 2019 viser et godt fugleår med hele 139 arter rapportert. Kulturlandskapsprosjektet med sauebeite på Bakkehavn ble endret til storfe i 2019. På Bekkasinmyra var 2019 andre året med sauebeite etter flere år med storfe. Seks lokale skoler er med i Oslo Elveforums elveadopsjonsprogram. Disse har tatt på seg ansvar for sine bestemte områder og hele miljøparken er nå dekket.

Utbygging truer området

En rekke utbyggingsprosjekter er for tiden under planlegging eller realisering rundt Østensjøvannet. Konsekvensene for natur- og miljøverdier er store. Foreningen har engasjert seg i alle høringsuttalelser. Særlig forslaget om høyblokker på Eterfabrikktomten har medført mye arbeid og stort engasjement. Byrådet avviste forslaget i møte 8. januar 2019.

Forvaltningsplan for Østensjøområdet miljøpark 2020-2030

Bymiljøetaten leverte revidert forvaltningsplan for Østensjøområdet miljøpark 2020-2030 i november 2019 med høringsfrist 17.02.2020. Den reviderte forvaltningsplanen er en videreføring av den tidligere planen fra 2007, og inneholder hovedkapitler som synliggjør områdets status og utfordringer, samt forslag til tiltak og skjøtsel i kommende planperiode. ØVV har vært både informant og bidragsyter ved utarbeidelse av planen.

VEDTEKTER FOR OSLO ELVEFORUM

(Opprinnelig fastsatt 23. oktober 2001, sist endret 25. august 2016)

Formål og visjon

Oslo Elveforum er et kompetanse- og kontaktforum for frivillige arbeidsgrupper for Oslos elver og bekker. Vår oppgave er å bidra til vern, rehabilitering og gjenåpning av byens vassdrag i byggesonen. Vi arbeider for at byens vassdrag skal være friske og rene, åpne og tilgjengelige for befolkningen. Oslo Elveforums visjon er levende vassdrag fra Marka til Fjorden.

Hovedoppgaver

Oslo Elveforum støtter opp om offentlige organer og private institusjoners arbeid med å gjenskape byens blågrønne årenett fra Marka til Fjorden. Vi arbeider for at Oslo skal ha en arealplanlegging som prioriterer levende vassdrag og biologisk mangfold foran utbyggingsinteresser. Vi ønsker å være et kraftsenter i et omfattende miljønettverk som arbeider frem rene og rensede vassdrag. Vårt arbeid retter seg mot byens befolkning, særlig barn og unge. Vi vil inspirere flest mulig til å engasjere seg i et lokalt eierskap til byens elver og bekker gjennom en ordning med elveadopsjon.

Organisasjonsform

Oslo Elveforum er en selveiende institusjon, en ideell organisasjon som er registrert i Enhetsregisteret med organisasjonsnummer 983 350 313.

Årsmøte

Årsmøtet er Oslo Elveforums høyeste myndighet.

Årsmøtet holdes normalt innen utgangen av mars måned. Dato for årsmøtet bekjentgjøres senest åtte uker før årsmøtet. Saker som ønskes behandlet på årsmøtet, meddeles styret senest seks uker før årsmøtet. Innkalling med sakspapirer sendes ut senest to uker før årsmøtet.

På årsmøtet har én representant for hver elvegruppe stemmerett. I tillegg til dette har styrets ordinære medlemmer, og årsmøteoppnevnte personer med spesielle oppgaver for Oslo Elveforum, stemmerett på årsmøtet. Ved stemmelikhet avgjør møteleders dobbeltstemme. Årsmøtet behandler følgende saker: 1) Konstituering (godkjenning av innkalling; valg av møteleder, referent og to til å undertegne protokollen), 2) Årsmelding, 3) Regnskap, 4) Budsjett, 5) Forslag, 6) Valg.

Oslo Elveforums styre med leder, nestleder og kasserer, samt minst to andre styremedlemmer, velges på årsmøtet. Styrets sekretær kan velges inn som ordinært styremedlem av årsmøtet, eller engasjeres av årsmøtet for årsmøteperioden. Fra hver av elvegruppene som ikke er representert i styret, skal årsmøtet velge ett varamedlem til styret. Varamedlemmene til styret skal velges med angitt rekkefølge.

Årsmøtet velger revisor og valgkomité og oppnevner personer med ansvar for å ivareta spesielle oppgaver.

Opptak av nye elvegrupper må godkjennes av årsmøtet.

Ekstraordinært årsmøte holdes når styret finner det nødvendig, eller når minst en tredel av elvegruppene krever det og samtidig oppgir hvilke saker de ønsker behandlet.

Ekstraordinært årsmøte bekjentgjøres med minst to ukers varsel.

Styre

Oslo Elveforums daglige arbeid ledes av styret. Styrets medlemmer hefter for styrets avgjørelser.

Styret er vedtaksført når minst fire stemmeberettigede er til stede. Ved stemmelikhet avgjør møteleders dobbeltstemme.

Varamedlemmer har rett til å delta i styremøter også når de ikke erstatter ordinære styremedlemmer, men har da bare tale- og forslagsrett, ikke stemmerett.

Ved fravær av et årsmøtevalgt styremedlem eller varamedlem for en elvegruppe, kan en annen representant for elvegruppen delta i styremøtet med tale- og forslagsrett, men trer ikke inn som styremedlem eller varamedlem.

Personer som er oppnevnt av årsmøtet for å ivareta spesielle oppgaver for Oslo Elveforum, som strategiansvarlige og rådgivere, har møte-, tale- og forslagsrett i styret, men ikke stemmerett.

Styreleder skal sørge for at styret holder møter så ofte som det trengs. Dersom to av styrets ordinære medlemmer krever det, skal styret sammenkalles.

Innkalling til og referat fra styremøter skal sendes alle styrets medlemmer og varamedlemmer og alle årsmøteoppnevnte personer med spesielle oppgaver for Oslo Elveforum. Det bør angis i innkallingen til styremøtet dersom det er spesielt viktig at alle eller bestemte elvegrupper møter, eller at alle eller bestemte årsmøteoppnevnte personer møter.

Styret har et ansvar for å samle elvegruppene til felles møter i løpet av året.

Vedtektsendringer

Vedtektene kan endres med alminnelig flertall på årsmøte.

Oppløsning

En eventuell oppløsning av Oslo Elveforum krever to tredjedels flertall på årsmøte. Årsmøtet kan vedta hvordan forumets midler skal fordeles mellom elvegruppene. Treffes ikke slikt vedtak, tilfaller alle disponible midler Oslo og Omland Friluftsråd til arbeid som faller inn under Oslo Elveforums formål.